

З. Отенко І.П., Москаленко Н.А. Организационно-экономический механизм реструктуризации предприятия / И.П. Отенко, Н.А. Москаленко. – Науч. изд. – Х.: ХНЭУ, 2005 – 215 с.

Синявський В.С., Римарева Л.М.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНО – ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ У РЕГІОНАХ

В наші дні досить гостро постало питання щодо відтворення наукоємної продукції, інноваційних та інвестиційних підприємств, комплексів як в контексті економіки на державному рівні, так і регіональному зокрема. Ситуація, що склалась в досліджуваній сфері – незадовільна: про це свідчать аналіз стану і динаміки інноваційно – інвестиційної діяльності підприємств. Тому для вирішення таких кризових явищ уряд повинен прийняти радикальні заходи, в першу чергу, щодо модернізації регіональної економічної політики як складової національної економіки, а по-друге, щодо формування відповідної нормативно – правової бази, яка б без перешкод могла дати право та можливість пересічному громадянину на патентування свого винаходу чи легальну продажу принципово нової інформації науково – дослідним центрам.

Для визначення перспектив та можливостей наближення країни до світових стандартів необхідно, перш за все, проаналізувати стан, проблеми та критерії вітчизняного виробництва наукових знань та інформації і, відповідно, їх реалізацію на регіональних рівнях, як ланок, що зв'язують весь комплекс національної економіки.

Але варто наголосити, що існують і позитивні тенденції: збільшення використання власних коштів підприємств на НДДКР, здійснення інвестицій в інтегровані науково – освітні комплекси і, як наслідок, можливість використання в майбутньому власної кваліфікованої робочої сили, що суттєво знизить витрати на управління персоналом та дасть змогу частково підняти рівень іміджу національних виробників.

Оцінивши джерела та напрямки фінансування регіональних технологій та формування сприятливого інвестиційного клімату можна прослідкувати наступне:

- 1) досить слабке використання внутрішніх інвестиційних можливостей регіону для інноваційно – наукового розвитку;
- 2) незначне використання іноземних інвестицій, які дали б змогу створити конкурентоспроможні технології не лише в межах внутрішніх, але й зовнішніх ринків[1, с. 43 – 47].

У 2011р. загальний обсяг витрат на виконання наукових та науково-технічних робіт власними силами організацій порівняно з 2010р. зменшився на 3,9% і становив 9591,3 млн.грн., у т.ч. витрати на оплату праці зменшилися на 5,8%. При цьому матеріальні витрати збільшилися на 3,7%, капітальні ви-

трати – на 19,7%, у т.ч. витрати на придбання устаткування – на 60,7%. Середньомісячна заробітна плата виконавців досліджень і розробок зросла з 2535 грн. У 2010р. до 2713 грн. у 2011р., що практично відповідає середньому рівню заробітної плати в економіці України, і є значно вищою, ніж в установах охорони здоров'я та соціальної допомоги (1778 грн.), закладах освіти (2081 грн.), але нижчою рівня оплати праці у сфері фінансової діяльності (5340 грн.) та працівників транспорту та зв'язку (3138 грн.) [3, с.77].

Важливим системним фактором розвитку науково – дослідної галузі підприємств є висококваліфікований персонал, про шляхи та принципи формування якого я зазначав раніше. В ситуації, що склалася зараз, потрібно перш за все створити такі умови праці, проживання та соціальні гарантії, які зацікавили б іноземних інвесторів, і що дало б змогу одержати доступ до висококваліфікованих закордонних фахівців шляхом вливання в капітал підприємства значних грошових коштів. З іншого ж боку, можна зрозуміти і державний уряд, оскільки закордонні компанії зможуть безперервно використовувати ресурси вітчизняних підприємств за низькими цінами головною мірою для задоволення свої потреб. Україна традиційно вважається державою з вагомим науковим потенціалом, визнаними у світі науковими школами, розвинутою системою підготовки кадрів. Після набуття державою незалежності спостерігається стрімкий розвиток мережі закладів, що здійснюють підготовку наукових кадрів. За останні одинадцять років (з 2000р. до 2011р.) кількість аспірантур зросла на 25% (з 418 до 524), докторантур – на 27% (з 209 до 266). Відповідно, зросла і кількість бажаючих отримати певний науковий ступінь: чисельність аспірантів – на 47% (з 23 до 34 тис.), докторантів – на 44% (з 1,1 до 1,6 тис.) [3, с.27 – 28].

В умовах фінансово – економічної кризи, яку переживає весь світ відбувається суттєве зниження рівня стабільності банківської та фінансової систем, що створює певні перешкоди в інвестуванні та переміщенні грошових потоків, що безпосередньо впливає на залучення ресурсів в науково – дослідні та дослідно – конструкторські розробки. Цьому є логічне пояснення: ні один із інвесторів, не будучи впевненим в завтрашньому дні, не будучи впевненим в тому, що залучений капітал принесе прибутки та конкурентні вигоди не буде приймати рішень щодо його залучення в ту чи іншу сферу. Свого роду це прийняття рішення в умовах високого ризику, на яке не кожен здатний. Світову кризу відчували всі без винятку галузі підприємства, але інноваційно – інвестиційна залишається все ж пріоритетною, її розглядають як інструмент виходу із кризових явищ, як можливість перетворення номінальної вартості в реальну.

Тому для вирішення проблем розвитку підприємств у регіонах в дослідно – інвестиційному аспекті потрібно вжити таких заходів:

- 1) підвищення рівня життя населення або принаймні недопущення його зниження;
- 2) досягнення стабілізації макроекономічних показників;
- 3) підтримка тих економічних секторів, які функціонують в умовах кризи найкраще;

Усе вищесказане свідчить про важливість розробки алгоритму формування стратегії інноваційно – інвестиційного розвитку підприємств на регіональному рівні, які підвищують ефективність управлінських рішень органів місцевої влади [2, с.25 – 27].

Отже, покращення соціально – економічної ситуації в регіоні, особливо в умовах світової фінансово – економічної кризи, неможливе в умовах політичної нестабільності, економічної роздробленості, недовіри, недосконалості управлінського апарату тощо. Спочатку потрібно узгодити регіональні інтереси з державними, а розробка інноваційно – інвестиційної стратегії розвитку регіону повинна слугувати взаємозв'язуючою ланкою. Потрібно враховувати і можливості кожного регіону при розробці та плануванні всіх без виключення показників Державного бюджету. Для цього необхідним є раціональне стимулювання науково – технічного розвитку з врахуванням потреб та вищезгаданих можливостей регіону, який становить основу соціально – економічного та політичного розвитку регіону та держави загалом. Правильне визначення інноваційно – інвестиційного потенціалу регіону можливе на основі розгляду основних системних підходів в комплексі: сукупність економічних, організаційних, соціальних, фізичних, інтелектуальних можливостей, що необхідні для здійснення даного виду діяльності. Лише при використанні такого підходу та збалансуванні всіх видів наявних ресурсів і їх рівномірного розподілу можливим буде розвиток дослідно – інвестиційної діяльності регіону та держави.

Література

1. Денисюк В.А. Розвиток інноваційних територіальних структур як важливої складової української інноваційної системи // Економічний часопис. – 2003. - №7-8. – С. 43-47.
2. Ніколенко С.С., Кушнір Л.Л. До проблеми територіального розвитку та регулювання економічних регіонів // Регіональні перспективи. – 2006. - №5-6. С. 25-27.
3. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: статистичний збірник, К. – 2012.

Сізова Н.Д., Солодовник Г.В., Котенко О.Ю.

АНАЛІЗ РИЗИКІВ У ПЛАНУВАННІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність. Аналіз економічно розвинутих країн показує, що одним з найважливіших її секторів є малий і середній бізнес. З цим сектором значною мірою пов'язане первинне накопичення капіталу, становлення середнього класу, суттєве розширення ринку праці тощо. Цей сектор відіграє також найважливішу інноваційну роль, тому що є найдинамічнішим, більшість перспективних науково-технічних ідей спочатку перевіряється в цьому секторі економіки. В 2008 році Україна стала членом СОТ, що призвело до підвищення конкуренції